

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi verotuslain 96 a ja 96 b §:n sekä liikevaihtoverolain 62 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Muutoksenhakua korkeimpaan hallinto-oikeuteen on rajoitettu asettamalla verotuslaissa sekä asian laatua koskevia että markkamääräisiä rajoja ja liikevaihtoverolaissa markkamääräisiä rajoja. Esityksessä ehdotetaan laadullisiin

rajoituksiin tehtäviksi eräitä lisäyksiä ja täsmennyksiä sekä markkamääräisiä rajoja korotettaviksi taloudellisen kehityksen johdosta.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1982.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Muutoksenhakua korkeimpaan hallinto-oikeuteen rajoitettiin eräissä vero- ja huoltoasioissa 1 päivänä syyskuuta 1968 voimaan tulleilla laeilla (389—400/68). Tällöin näissä asioissa otettiin käyttöön valituslupajärjestelmä, jonka mukaan valitusoikeus edellyttää korkeimman hallinto-oikeuden kussakin tapauksessa myöntämää valituslupaa.

Valitusoikeuden rajoittamisen ja valituslupajärjestelmän tarkoituksena on osaltaan estää asioiden ruuhkautuminen korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Valituslupajärjestelmään siirryttäessä pidettiin tärkeänä, että korkein hallinto-oikeus voi mahdollisimman nopeasti ratkaista sellaiset asiat, joissa annettavilla päätöksillä on lainkäyttöä ohjaavaa ja yhdenmukaistavaa merkitystä. Edellytyksenä muutoksenhakurajoitusten säätämiseksi pidettiin kuitenkin sitä, että oikeussuojaa muutoin voitiin katsoa riittäväksi. Sen vuoksi valituslupajärjestelmä toteutettiin toisaalta lähinnä oikeudelliselta laadultaan yksinkertaisissa ja toisaalta markkamäärältään vähäisissä asioissa.

Verotuslain (482/58) mukaisissa asioissa rajoitettiin lain 96 a §:ssä muutoksenhakua lääninoikeuden päätöksestä siltä osin kuin pää-

tös koskee asunto- tai luontoisetua, matkaa, päivä- tai edustusrahoista tai muusta niihin verrattavasta korvauksesta veronalaiseksi katsottua säästöä, työ- tai toimintakyvyn alentumisen perusteella tehtävää vähennystä, työn tai tehtävän suorittamisesta olleiden kustannusten perusteella palkkatulosta tehtävää vähennystä taikka erikseen määrättyä rakennuksen tai rakennelman arvoa tiettyyn markkamäärään saakka. Myöhemmin 96 a §:ssä rajoitettiin muutoksenhakuoikeutta vielä siltä osin kuin kysymys on tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n 3 momentissa tarkoitettun puolison ansiotulon määrästä (611/75).

Mainittujen asian laatua koskevien rajoitusten lisäksi muutoksenhakua rajoitettiin verotuslain 96 b §:ssä markkamääräisin rajoin. Periaatteena on, että lääninoikeuden päätöksestä ei saa valittaa ilman korkeimman hallinto-oikeuden myöntämää valituslupaa siltä osin kuin päätös koskee tulon veronalaisuutta tai verotettavan tulon määrää, milloin se tulon määrä, jonka osalta päätös on asianosaiselle vastainen (niin sanottu häviöarvo), on asetettu ja markkamääriä pienempi. Vastaavasti on rajoitettu muutoksenhakumahdollisuutta varojen veronalaisuuden ja verotettavan varallisuuden määrän osalta. Samanlainen valitusoikeuden ra-

joittaminen markkamäärien perusteella toteutettiin liikevaihtoverolain (532/63) 62 §:ssä.

Verotuslakiin ja liikevaihtoverolakiin sisältyviä markkamääräisiä rajoja tarkistettiin 26 päivänä toukokuuta 1978 annetuilla laeilla (389 ja 390/78). Muutoksella pyrittiin rajojen saattamiseen reaaliarvoiltaan järjestelmän voimaantulon aikaiselle tasolle. Uusia markkamääriä sovellettiin ensimmäisen kerran verotuslain osalta valitettaessa vuodelta 1977 toimitettavasta verotuksesta ja liikevaihtoverolain osalta valitettaessa vuodelta 1978 toimitettavista verotuksista.

Laadullisilla rajoituksilla on ollut käytännössä suurempi merkitys kuin markkamääräisillä. Suoritetujen tutkimusten mukaan yli 60 prosenttia lääninoikeuksien veroasioissa tekemistä päätöksistä on ollut sellaisia, joissa muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen olisi edellyttänyt valituslupaa. Laadullisista rajoituksista oli kysymys yli kahdessa kolmasosassa asioista. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen tehdyistä valituslupahakemuksista taas runsaat puolet on koskenut laadullisten rajoitusten alaisia kysymyksiä. Valituslupahakemuksia on veroasioissa saapunut vuosittain joitakin satoja, vuonna 1980 kuitenkin niinkin paljon kuin 470. Valituslupa on myönnetty keskimäärin 10—20 prosentille hakijoista.

Liikevaihtoveroasioissa valituslupajärjestelmän merkitys on ollut vähäisempi. Liikevaihtovero-oikeuden päätöksistä on arvioitu 10—15 prosentin olleen muutoksenhakurajoitusten alaisia. Vuonna 1980 tällaisten päätösten osuus kasvoi jonkin verran. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on liikevaihtoveroasioissa viime vuosina saapunut vain muutamia valituslupahakemuksia.

2. Ehdotetut muutokset

Muutoksenhakurajoitusten käyttöönoton jälkeen korkeimpaan hallinto-oikeuteen saapuneiden valitusten lukumäärä kyseisissä veroasioissa väheni selvästi. Näiden asioiden määrä on 1970-luvun puolivälistä alkaen kuitenkin jälleen tasaisesti lisääntynyt. Kun korkeimpaan hallinto-oikeuteen saapui vuonna 1974 lääninoikeuksista 1 415 valitusta ja liikevaihtovero-oikeudesta 263 valitusta, olivat vuonna 1981 vastaavat luvut 2 329 ja 366.

Veroasioiden suuren lukumäärän vuoksi on tärkeää kehittää menettelyä erityisesti läänin-

oikeutta alemmalla tasolla niin, että nykyistä suurempi määrä virheitä oikaistaisiin asianosaisten tarvitsematta turvautua muutoksenhakuun lääninoikeuteen ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tätä tarkoittavia hankkeita ollaankin toteuttamassa (hallinnon oikeusturvakomitean mietintö 1981:64 ja eduskunnan hyväksymä ehdotus laiksi verotuslain muuttamisesta, hall. es. 22/1982 vp.).

Oikeussuojajärjestelmää kehitettäessä voidaan eri keinoin vähentää korkeimpaan hallinto-oikeuteen tulevien verovalitusten määrää. Vaikka yleistä muutoksenhakuoikeutta onkin pidettävä periaatteellisena lähtökohtana, käytännössä on edelleen tarpeellista kehittää valituslupajärjestelmää sellaisissa veroasioissa, joissa oikeussuojan voidaan katsoa alemmissa asteissa muodostuvan riittäväksi.

Nykyisiä säännöksiä sovellettaessa on havaittu tarpeelliseksi tehdä laadullisiin muutoksenhakurajoituksiin eräitä täsmennyksiä. Esityksessä ehdotetaan verotuslain 96 a §:n luetteloon lisättäväksi eräitä sellaisia oikeudellisesti yksinkertaisia ja usein rahallisesti vähäisiä arvioimiskysymyksiä, joissa ratkaisu voidaan jättää lääninoikeuden päätöksen varaan.

Valitusoikeuden rajoittaminen markkamäärien perusteella on monessa suhteessa ongelmallisempaa kuin laadullisten rajojen käyttäminen. Jotta markkamääräiset rajoitukset säilyttäisivät merkityksensä, on markkamääriä aika ajoin tarkistettava niiden reaaliarvojen pysyttämiseksi alunperin tarkoitettulla tasolla. Kun vireillä olevat verotuksen oikeusturvajärjestelmän uudistushankkeet saadaan toteutettua ja niiden vaikutus selvitettyä, voidaan muutoksenhakurajoitusten tarve ja rakenne ottaa uudelleen harkittavaksi.

Sen jälkeen kun markkamääräisiä rajoja vuonna 1978 korotettiin, ovat esimerkiksi elinkustannusindeksi, kuluttajahintaindeksi ja tukkuhintaindeksi nousseet noin 40 prosenttia sekä rakennuskustannusindeksi yli 50 prosenttia. Edellä mainittujen lakien perustana olleessa hallituksen esityksessä (hall. es. 41/1978 vp.) todettiin, että yleisen tulotason nousun johdosta rajoitukset olisivat ehdotettujen korotusten jälkeenkin lievemmät kuin vuonna 1968. Viimeksi mainitusta vuodesta lähtien on reaali-ansiotasoindeksi noussut noin 35 prosenttia.

Esityksessä ehdotetaan, että verotuslain 96 a §:n 6 kohdassa ja 96 b §:n 1 ja 3 momentissa sekä liikevaihtoverolain 62 §:n 2 mo-

mentissa olevia markkamääräisiä rajoja korotettaisiin tapahtuneen taloudellisen kehityksen johdosta 60 prosentilla, liikevaihtoveroasioissa verovelvollisen osalta kuitenkin enemminkin. Korotus merkitsee vuonna 1968 säädettyjen markkamäärien nimellisarvojen nelinkertaistamista. Ehdotettu voimaantulosäännös aiheuttaisi kuitenkin sen, että muutoksen vaikutus valitusoikeuteen korkeimmalle hallinto-oikeudelle ilmenisi vasta sitä mukaa kuin lääninoikeus ja liikevaihtovero-oikeus saavat ratkaistuksi asianomaisia verovuolia (1981 ja 1982) koskevat valitukset. Rajoituksia soveltavien viranomaisten kannalta on tarkoituksenmukaista, että markkamäärinä käytetään suhteellisen pyöreitä lukuja.

Ehdotettujen lainmuutosten vaikutusta korkeimman hallinto-oikeuden asiamäärään on vaikea arvioida tarkasti. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on otaksuttu vähennyksen olevan

ensi vaiheessa noin 200 valitusta vuodessa. Valituslupan myöntämisen edellytyksiin ei ehdoteta muutoksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä. Se pohjautuu korkeimman hallinto-oikeuden tasavallan presidentille 9 päivänä syyskuuta 1981 tekemään esitykseen. Oikeusministeriön esitysluonnoksesta on hankittu valtiovarainministeriön ja liikevaihtovero-oikeuden lausunnot.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetusta uudistuksesta ei aiheudu lisäkustannuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Verotuslaki

96 a §. Pykälä koskee sen viimeistä kohtaa lukuun ottamatta valitusoikeuden rajoittamista asian laadun perusteella. Pykälän 1 kohdan mukaan lääninoikeuden päätöksestä ei saa valittaa ilman valituslupaa siltä osin kuin päätös koskee asunto- tai luontoisetua. Koska luontoisedun käsitteeseen sisältyy myös asunnon muodossa saatu luontoisetu eikä lainkohdassa tarkoiteta asuntotulon verotusta, ehdotetaan lainkohtaa selvennettäväksi siten, että siinä mainitaan vain luontoisetu.

Pykälän 2 kohdassa kielletään valittaminen ilman valituslupaa matka-, päivä- tai edustusrahoista tai muusta niihin verrattavasta korvauksesta veronalaiseksi katsotusta säästöstä. Säännöstä ehdotetaan selvennettäväksi siten, että valituskielto koskee sekä mainittujen korvausten veronalaisuutta että veronalaista määrää.

Ilman valituslupaa ei saa pykälän 3 kohdan mukaan valittaa työ- tai toimintakyvyn alenemisen perusteella tehtävästä vähennyksestä. Kohta ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan sanonnaltaan tulo- ja varallisuusverolain invalidivähennyksen määrittelevää tekstiä (36 §:n 1 momentin 5 kohta). Valituskieltoa ehdotetaan

laajennettavaksi koskemaan myös tulo- ja varallisuusverolain 31 §:n 1 momentissa säädettyä veronmaksukyvyyn alenemismääräyksen vähennyksestä. Valituskielto ei sitä vastoin koskisi saman pykälän 2 momentissa tarkoitettua vainajan tulosta tehtävää vähennystä.

Edelleen 4 kohdassa kielletään valittaminen ilman valituslupaa työn tai tehtävän suorittamisesta olleiden kustannusten perusteella palkkatulosta tehtävästä vähennyksestä. Lainkohdan sanonnan suppeudesta riippumatta säännöstä on sovellettu kaikkiin palkkatulosta tehtäviin luonnollisiin vähennyksiin, joita ovat tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot. Lain sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan paremmin nykyistä käytäntöä. Näiden tapausten kanssa varsin samantapaisia ongelmia syntyy myös muiden verovelvollisryhmien kuin palkansaajien, kuten elinkeinon- tai maataloudenharjoittajien, luonnollisten vähennysten ja vähennyskelvottomien elantokustannusten välisessä rajanvedossa. Myös nämä tapaukset ehdotetaan saatettaviksi valituskiellon piiriin. Valituskielto koskisi luonnollisia henkilöitä, yhtymiä ja kuolinpesiä mutta ei yhteisöjä, kuten osakeyhtiöitä, joilla ei ole samassa mielessä elantokustannuksia.

Pykälän 5 kohdan mukainen valituskielto

koskee nykyisin tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n 3 momentissa tarkoitetun puolison ansiotulon määrää. Säännös on aiheuttanut tulkintavaikeuksia, minkä vuoksi sitä ehdotetaan selvennettäväksi. Samalla valituskielto ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös verovelvollisen oman ansiotulon määrää. Valituskielto ei kuitenkaan koskisi kysymystä siitä, kumpaa puolisoa on pidettävä varsinaisena yrittäjänä.

Pykälään ehdotetaan otettavaksi uusi 6 kohta, jonka mukaan valituskielto ulotettaisiin edustusmenojen vähennyskelpoisuuteen. Valitusoikeuden rajoittaminen tältä osin on perusteltua ottaen huomioon, että kysymys on yleensä verovelvollisen toiminnan laajuuteen nähden suhteellisen vähäisistä arvionvaraisista asioista. Edustusmenoja koskeviin asioihin ei yleensä myöskään liity vaikeita laintulkinta-ongelmia. Niissä tapauksissa, joissa asialla on yleisempää merkitystä, voidaan valituslupa myöntää ja valitus tutkia.

Nykyisin pykälän 6 kohdassa säädetty rakennuksen tai rakennelman arvoa koskeva valituskielto siirrettäisiin pykälän 7 kohdaksi siten muutettuna, että nykyinen 250 000 markan määrä korotetaan 400 000 markkaan.

96 b §. Pykälässä säännellyt valituskiellot koskevat yksinomaan markkamääriä rajoituksia. Säädettyjä markkamääriä ehdotetaan korotettaviksi siten, että 2 500 markan raja korotetaan 4 000 markkaan, 12 500 markan raja 20 000 markkaan ja 125 000 markan raja 200 000 markkaan. Markkamäärien määräytymisen suhteen viitataan siihen, mitä yleisperusteluissa on esitetty.

Kun häviöarvo on vähintään 4 000 markkaa mutta ei kuitenkaan 20 000 markkaa, riippuu valitusoikeus siitä, onko häviöarvo vähintään kymmenesosa verotettavasta tulosta. Kun lääninoikeudet voivat nykyisin jättää verotusta muuttaessaan laskutoimitukset vero toimiston tehtäväksi, olisi pykälän 1 momenttiin tehtävä tästä käytännöstä aiheutuva muutos. Tämän vuoksi ehdotetaan vertailupohjaksi aina otettavaksi verotettava tulo sellaisena kuin se on valituksenalaista verotusta verolautakunnassa tai lääninverolautakunnassa säännönmukaista verotusta, oikaisuverotusta tai jälkiverotusta toimitettaessa vahvistettu taikka sellaisena, miksi se on tutkijalautakunnan päätöksellä muutettu. Momentin rakenne ehdotetaan samalla uudistettavaksi siten, että nykyisen momentin lähes samanlaiset 1 ja 2 kohta (valtionverotus ja kunnallisverotus) korvataan

säännöksellä, joka koskee molempia veroja. Momentissa mainittujen markkamäärien ja verotettavan tulon kokonaismäärän laskemista koskevat täydentävät säännökset ehdotetaan erotettavaksi omaksi momentiksi (2 momentti).

Ehdotettu 3 momentti vastaa nykyistä 3 momenttia muutoin paitsi edellä todetun markkamäärän tarkistuksen osalta. Nykyinen 2 momentti ehdotetaan siirrettäväksi pykälän 4 momentiksi siten tarkistettuna, että niin sanottu valitusoikeuden heijastusvaikutus ulotetaan koskemaan paitsi valtion tuloverotusta ja kunnallisverotusta myös varallisuusverotusta. Tällä uudistuksella on vaikutusta muun muassa valitettaessa käyttöomaisuuden poistoista. Muutokseen liittyen on momentin sanamuotoa pyritty selventämään.

Pykälän 5 momenttiin, joka vastaa nykyistä 4 momenttia, ehdotetaan samalla kielellisiä korjauksia. Lainkohdassa mainittu veronlisäystä vastaava korko korvataan nykyisin käytettävällä viivästyskorkoa vastaavan koron nimityksellä. Samoin sanan omaisuus sijasta käytetään sanaa varallisuus.

2. Liikevaihtoverolaki

62 §. Pykälän 2 momentissa on säädetty liikevaihtoverotusta koskevista valitusoikeuden rajoituksista. Rajoitukset ovat markkamääriä. Valittaminen ilman valituslupaa edellyttää voimassa olevan lain mukaan, että häviöarvo on valtion osalta vähintään 2 500 markkaa ja verovelvollisen osalta vähintään 750 markkaa. Verovelvollista koskeva markkamäärä on niin alhainen, ettei sillä käytännössä ole juuri lainkaan rajoittavaa vaikutusta. Tämän vuoksi markkamäärä ehdotetaan korotettavaksi 4 000 markkaan. Samalla ehdotetaan, että häviöarvojen markkamäärät yhdenmukaisuuden vuoksi säädetään sekä veronsaajan että verovelvollisen osalta yhtä suuriksi.

3. Voimaantulo

Uusia säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran verotuslain osalta valitettaessa vuodelta 1981 toimitetusta verotuksesta ja liikevaihtoverolain osalta valitettaessa vuoden 1982 verokausilta toimitetuista verotuksista. Vastaavasti meneteltiin tarkistettaessa markkamääriä ra-

joja vuonna 1978. Uusien säännösten soveltaminen tietystä päivämäärästä lukien vaikuttaisi tehokkaammin korkeimman hallinto-oikeuden työmäärään. Kansalaisten yhdenvertaisuus puoltaa kuitenkin verovuoteen sidottua soveltamis-säännöstä.

Jotta säännöksiä voitaisiin soveltaa ehdotetulla tavalla, olisi lakien tultava voimaan viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1982.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

verotuslain 96 a ja 96 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain 96 a ja 96 b §,

sellaista kuin ne ovat, 96 a § muutettuna 25 päivänä heinäkuuta 1975 ja 26 päivänä toukokuuta 1978 annetuilla laeilla (611/75 ja 389/78) ja 96 b § muutettuna 28 päivänä kesäkuuta 1968 ja 31 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (390/68 ja 1023/74) sekä mainitulla 26 päivänä toukokuuta 1978 annetulla lailla, näin kuuluviksi:

96 a §

Valittaa ei saa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 96 c §:ssä säädetty valituslupa, lääninoikeuden päätöksestä siltä osin kuin päätös koskee:

- 1) luontoisetua;
- 2) matka-, päivä- tai edustusrahojen tai muiden niihin verrattavien korvausten veronalaisuutta tai veronalaista määrää;
- 3) sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuneen pysyvän haitan perusteella tehtävää vähennystä taikka veronmaksukyyn alentumisvähennystä;
- 4) tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneiden menojen perusteella palkkatulosta tehtävää vähennystä taikka kysymystä siitä, onko luonnollisen henkilön, yhtymän tai kuolinpesän tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneena menona vähennettäväksi vaadittua menoa kokonaan tai joltakin osin pidettävä vähennyskelpottomana elantokustannuksena;
- 5) tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n nojalla verovelvollisen tai hänen puolisonsa ansiotuloksi katsottavaa määrää;
- 6) edustusmenojen vähennyskelpoisuutta; taikka
- 7) erikseen määrättyä rakennuksen tai rakennelman arvoa, jos se on määrätty 400 000 markkaa pienemmäksi.

96 b §

Valittaa ei myöskään saa ilman valituslupaa lääninoikeuden päätöksestä siltä osin kuin

päätös koskee tulon veronalaisuutta tai verotettavan tulon määrää, jos se tulon määrä, jonka osalta päätös on asianomaiselle vastainen, ilmeisesti on pienempi kuin 4 000 markkaa taikka jos se ilmeisesti on pienempi kuin 20 000 markkaa ja samalla vähemmän kuin kymmenesosa verotuksessa vahvistetusta verovelvollisen verotettavan tulon kokonaismäärästä.

Edellä tarkoitettuja markkamääriä laskettaessa ei oteta huomioon 96 a §:n 1—6 kohdassa tarkoitettuja tapauksia. Tulon kokonaismääräksi katsotaan, milloin valitus koskee valtionverotusta, verovelvollisen valtionverotuksessa verotettavan tulon koko määrä ja, milloin valitus koskee kunnallisverotusta, verovelvollisen verotettavan tulon kokonaismäärää asianomaisessa kunnassa tai, kysymyksen ollessa eri kunnissa verotettavaksi jaetusta tulosta, sen tulon kokonaismäärää.

Varojen veronalaisuuden tai verotettavan varallisuuden määrän osalta ei lääninoikeuden päätöksestä saa valittaa ilman valituslupaa myöskään, jos se varallisuuden määrä, jonka osalta päätös on asianomaiselle vastainen, ilmeisesti on pienempi kuin 200 000 markkaa. Varallisuuden määrää laskettaessa ei oteta huomioon 96 a §:n 7 kohdassa tarkoitettua rakennuksen tai rakennelman arvoa.

Edellä 1 ja 3 momentissa säädetyn kiellon estämättä on valitus sallittu, jos valtion tulo-verotusta, kunnallisverotusta ja varallisuusverotusta tai kahta niistä on vaadittu muutetta-

vaksi samalla perusteella ja valitus on sallittu jonkin muutettavaksi vaaditun verotuksen osalta.

Veronkorotuksen osalta ei saa valittaa ilman valituslupaa, jos se on määrätty tai vaadittu määrättäväksi tietyn tulon tai varallisuuden osan aiheuttamasta veron tai veroäyrien lisääntymisestä ja tuon tulon tai varallisuuden kohdalta on kielletty valittamasta. Viivästyskorkoa vastaavan koron osalta ei saa

liioin valittaa ilman valituslupaa, jos jälkiverotettavan tai jälkiverotettavaksi vaaditun tulon tai varallisuuden kohdalta on kielletty valittamasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1982.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran valitettaessa vuodelta 1981 toimitetusta verotuksesta.

2.

Laki

liikevaihtoverolain 62 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain 62 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 26 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (390/78), näin kuuluvaksi:

62 §

Valittaa ei kuitenkaan saa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 62 a §:ssä säädetty valituslupa, liikevaihtovero-oikeuden päätöksestä verotusta koskevassa asiassa, jos se veron tai veronpalautuksen määrä verokaudelta taikka se veronoikaisu tai jälkiverotuksen pantu tai pantavaksi vaadittu veromäärä, jonka osal-

ta päätös on asianosaiselle vastainen, ilmeisesti on pienempi kuin 4 000 markkaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1982.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran valitettaessa vuoden 1982 verokausilta toimitetuista verotuksista.

Helsingissä 14 päivänä toukokuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Christoffer Taxell*

1.

Laki**verotuslain 96 a ja 96 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1958 annetun verotuslain 96 a § ja 96 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 96 a § muutettuna 25 päivänä heinäkuuta 1975 ja 26 päivänä toukokuuta 1978 annetuilla laeilla (611/75 ja 389/78) ja 96 b § muutettuna 28 päivänä kesäkuuta 1968 ja 31 päivänä joulukuuta 1974 annetuilla laeilla (390/68 ja 1023/74) sekä mainitulla 26 päivänä toukokuuta 1978 annetulla lailla, näin kuuluviksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus***96 a §**

Valittaa ei saa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 96 c §:ssä säädetty valituslupa, lääninoikeuden päätöksestä siltä osin kuin päätös koskee:

- 1) *asunto- tai luontoisetua;*
- 2) *matka-, päivä- tai edustusrahoista tai muutoin niihin verrattavasta korvauksesta veronalaiseksi katsottua säästöä;*
- 3) *työ- tai toimintakyvyn alentumisen perusteella tehtävää vähennystä;*

- 4) *työn tai tehtävän suorittamisesta olleiden kustannusten perusteella palkkatulosta tehtävää vähennystä;*

- 5) *tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n 3 momentissa tarkoitettun puolison ansiotulon määrää; taikka*

- 6) *erikseen määrättyä rakennuksen tai rakennelman arvoa, jos se on määrätty 250 000 markkaa pienemmäksi.*

- 1) *luontoisetua;*
- 2) *matka-, päivä- tai edustusrahojen tai muiden niihin verrattavien korvausten veronalaisuutta tai veronalaista määrää;*
- 3) *sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuneen pysyvän haitan perusteella tehtävää vähennystä taikka veronmaksukyvyn alentumisvähennystä;*

- 4) *tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneiden menojen perusteella palkkatulosta tehtävää vähennystä taikka kysymystä siitä, onko luonnollisen henkilön, yhtymän tai kuolinpesän tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneena menona vähennettäväksi vaadittua menoa kokonaan tai joltakin osin pidettävä vähennyskelvottomana elantokustannuksena;*

- 5) *tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n nojalla verovelvollisen tai hänen puolisonsa ansiotuloksi katsottavaa määrää;*

- 6) *edustusmenojen vähennyskelvottomuutta; taikka*

- 7) *erikseen määrättyä rakennuksen tai rakennelman arvoa, jos se on määrätty 400 000 markkaa pienemmäksi.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

96 b §

Valittaa ei myöskään saa ilman valituslupaa lääninoikeuden päätöksestä siltä osin kuin päätös koskee tulon veronalaisuutta tai verotettavan tulon määrää

1) *valtionverotuksen osalta*, jos se tulon määrä, minkä osalta päätös on asianosaiselle vastainen, *ottamatta huomioon 96 a §:ssä tarkoitettua etua, säästöä tai vähennystä*, ilmeisesti on pienempi kuin 2 500 markkaa taikka jos se ilmeisesti on pienempi kuin 12 500 markkaa ja samalla vähemmän kuin kymmenesosa verovelvollisen verotettavan koko tulon määrästä; *eikä*

2) *kunnallisverotuksen osalta*, jos se tulon määrä, minkä osalta päätös on asianosaiselle vastainen, *ottamatta huomioon 96 a §:ssä tarkoitettua etua, säästöä tai vähennystä*, ilmeisesti on pienempi kuin 2 500 markkaa taikka jos se ilmeisesti on pienempi kuin 12 500 markkaa ja samalla vähemmän kuin kymmenesosa verovelvollisen verotettavan tulon kokonaismäärästä asianomaisessa kunnassa tai, kysymyksen ollessa eri kunnissa verotettavaksi jaetusta tulosta, sen tulon kokonaismäärästä.

Jos valittaminen lääninoikeuden päätöksestä sellaisessa tapauksessa, että valtion- ja kunnallisverotuksia on vaadittu muutettaviksi samalla perusteella, on sallittu jommankumman verotuksen osalta, mutta 1 momentin säännösten mukaan kielletty toisen verotuksen osalta, saa kuitenkin valittaa edellä tarkoitettulla perusteella myös viimeksi mainitun verotuksen osalta.

Varojen veronalaisuuden tai verotettavan varallisuuden määrän osalta ei lääninoikeuden päätöksestä saa valittaa ilman valituslupaa myöskään, jos se varallisuuden määrä, minkä osalta päätös on asianosaiselle vastainen, *ottamatta huomioon 96 a §:n 6 kohdassa tarkoitettua rakennuksen tai rakennelman arvoa*, ilmeisesti on pienempi kuin 125 000 markkaa.

(2 mom.)

Veronkorotuksen osalta, silloin kun se on määrätty tai vaadittu määrättäväksi tietyn tu-

96 b §

Valittaa ei myöskään saa ilman valituslupaa lääninoikeuden päätöksestä siltä osin kuin päätös koskee tulon veronalaisuutta tai verotettavan tulon määrää, jos se tulon määrä, *jonka osalta päätös on asianosaiselle vastainen*, ilmeisesti on pienempi kuin 4 000 markkaa taikka jos se ilmeisesti on pienempi kuin 20 000 markkaa ja samalla vähemmän kuin kymmenesosa *verotuksessa vahvistetusta* verovelvollisen verotettavan tulon kokonaismäärästä.

Edellä tarkoitettuja markkamääriä laskettaessa ei oteta huomioon 96 a §:n 1—6 kohdassa tarkoitettuja tapauksia. Tulon kokonaismääräksi katsotaan, milloin valitus koskee valtionverotusta, verovelvollisen valtionverotuksessa verotettavan tulon koko määrä ja, milloin valitus koskee kunnallisverotusta, verovelvollisen verotettavan tulon kokonaismäärä asianomaisessa kunnassa tai, kysymyksen ollessa eri kunnissa verotettavaksi jaetusta tulosta, sen tulon kokonaismäärä.

(4 mom.)

Varojen veronalaisuuden tai verotettavan varallisuuden määrän osalta ei lääninoikeuden päätöksestä saa valittaa ilman valituslupaa myöskään, jos se varallisuuden määrä, *jonka osalta päätös on asianosaiselle vastainen*, ilmeisesti on pienempi kuin 200 000 markkaa. Varallisuuden määrää laskettaessa ei oteta huomioon 96 a §:n 7 kohdassa tarkoitettua rakennuksen tai rakennelman arvoa.

Edellä 1 ja 3 momentissa säädetyn kiellon estämättä on valitus sallittu, jos valtion tulo-verotusta, kunnallisverotusta ja varallisuusverotusta tai kahta niistä on vaadittu muutettavaksi samalla perusteella ja valitus on sallittu jonkin muutettavaksi vaaditun verotuksen osalta.

Veronkorotuksen osalta ei saa valittaa ilman valituslupaa, jos se on määrätty tai vaa-

Voimassa oleva laki

lon tai omaisuuden osan aiheuttamasta veron tai veroäyrien lisääntymisestä, ei saa valittaa ilman valituslupaa, jos tuon tulon tai omaisuuden kohdalta on kielletty valittamasta. Veronlisäystä vastaavan koron osalta ei saa liioin valittaa ilman lupaa, jos jälkiverotettavan tai jälkiverotettavaksi vaaditun tulon tai omaisuuden kohdalta on kielletty valittamasta.

Ehdotus

dittu määrättäväksi tietyn tulon tai varallisuuden osan aiheuttamasta veron tai veroäyrien lisääntymisestä ja tuon tulon tai varallisuuden kohdalta on kielletty valittamasta. Viivästyskorkoa vastaavan koron osalta ei saa liioin valittaa ilman valituslupaa, jos jälkiverotettavan tai jälkiverotettavaksi vaaditun tulon tai varallisuuden kohdalta on kielletty valittamasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1982.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran valitettaessa vuodelta 1981 toimitetusta verotuksesta.

2.

Laki**liikevaihtoverolain 62 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 5 päivänä joulukuuta 1963 annetun liikevaihtoverolain 62 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 26 päivänä toukokuuta 1978 annetussa laissa (390/78), näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki***62 §.**

Valittaa ei kuitenkaan saa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 62 a §:ssä säädetty valituslupa, liikevaihtovero-oikeuden päätöksestä verotusta koskevassa asiassa, jos se veron tai veronpalautuksen määrä verokaudelta taikka se veronoikaisuun tai jälkiverotuksen pantu tai pantavaksi vaadittu veromäärä, minkä osalta päätös on asianomaiselle vastainen, ilmeisesti on valtion kohdalta pienempi kuin 2 500 markkaa ja verovelvollisen kohdalta pienempi kuin 750 markkaa.

*Ehdotus***62 §**

Valittaa ei kuitenkaan saa, paitsi milloin asianomaiselle myönnetään 62 a §:ssä säädetty valituslupa, liikevaihtovero-oikeuden päätöksestä verotusta koskevassa asiassa, jos se veron tai veronpalautuksen määrä verokaudelta taikka se veronoikaisuun tai jälkiverotuksen pantu tai pantavaksi vaadittu veromäärä, jonka osalta päätös on asianomaiselle vastainen, ilmeisesti on pienempi kuin 4 000 markkaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1982.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran valitettaessa vuoden 1982 verokausilta toimitetuista verotuksista.

